પ્રવાહ—પહેલો.

॥ श्री जगन्नाथो विजयतेत्तराम् ॥

श्री सद्गुरु पूजा प्रयोग.

સંશોધિત કરી લખનાર

જયશંકર ગુલજારામ ભટ્ટ—રાંદેર.

યોગ્ય અધિકારી જનોને વિના મૂલ્યે આપવા

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

श्री सनातन धर्मोत्तेजक मंडळ

ના વ્યવસ્થાપક

પ્રેમશંકર મગનલાલ શર્મા—વઢવાણ.

અમદાવાદ—પાનકોર નાકે "મનહર" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં

મોતીલાલ ગણપતરામે છાપ્યું.

સંવત ૧૯૬૯. પ્રત ૧૦૦૦. સને ૧૯૧૩.

ॐ तत्सत्.

॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः ॥

अथ श्री सद्गुरु पूजा प्रयोगः—

'आचम्य प्राणानायम्य' પવિત્ર આસનપર શ્રી ગુરૂ સન્મુખ બેસી આચમન પ્રાણાયામ કરી, પછી નીચે પ્રમાણે મંગલોચ્ચારણ કરવું:—

'मङ्गलोच्चारणम्'

हरिः ॐ ॥ स्वस्ति नऽइन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्व वेदाः । स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो ऽ अरिष्टनेमिः स्वस्तिनो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ सुशान्तिर्भवतु ॥

પછી બે હાથ જોડી રાખી નીચે પ્રમાણે નમસ્કારાદિનું ઉચ્ચારણ કરવું:—

'नमस्काराः'

ॐ श्रीमन्महागणाधि पतये नमः । इष्टदेवताभ्यो नमः । कुल देवताभ्यो नमः । ग्राम देवताभ्यो नमः । स्थान देवताभ्यो नमः । वास्तु देवताभ्यो नमः । सर्वेभ्यो देवेभ्यो नमः । सर्वेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो नमो नमः निर्विघ्न मस्तु ॥

પછી જમણા હાથમાં જળ લઈ નીચે પ્રમાણે સંકલ્પ કરવો:--

'सङ्कल्पः'

ॐ अद्य श्री ब्रह्मणो द्वितीये परार्धे श्री श्वेत वाराह कल्पे वैवस्वतमन्वन्तरे अष्टाविंशतितमे कलियुगे कलि प्रथम चरणे भारत खण्डे जम्बुद्वीपे आर्यावर्तान्तर्गते सौराष्ट्रदेशे[1] द्वारिका विष्णु क्षेत्रे श्रीगोमत्याः पूर्वदिग्भागे श्रीमन्नृप शालिवाहन शाके बुद्धावतारे अस्मिन वर्तमाने अमुक नाम संवत्सरे अमुकाऽयने अमुकर्तौ अमुक मासे अमुक पक्षे अमुक वासरे अमुक तिथौ अमुक नक्षत्रे अमुक राशि स्थिते चंद्रे अमुक राशि स्थिते श्रीसुर्ये अमुक राशि स्थिते देवगुरौ शेषेषु ग्रहेषु यथा यथा राशि स्थानस्थितेषु सत्सु एवंगुण विशेषेण विशिष्टायां शुभ पुण्यतिथौ त्रिविध दुःखानामात्यन्तिक निवृत्ति पूर्वकमखण्डानन्द स्वरूप साक्षात्कार रूप कैवल्य सुख सम्पादनार्थे यथा मिलितोपचारैः श्री सद्गुरोः पूजनमहं करिष्ये ॥

એ પ્રમાણે બોલી જળ નીચે મુકવું.

પશ્ચાત્ રૂપાના અથવા તાંબાના કળશને શુદ્ધ જળથી ભરી, અક્ષતની ઢગલી કરી તે ઉપર સ્થાપી, તેમાં નીચેના મંત્રથી દેવતાઓનું આવાહન કરવું:--

' वरुणाऽवाहनम् '

ॐ कलशस्य मुखे विष्णुः कण्ठे रुद्रः समाश्रितः । मूले तत्र स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृगणाः स्मृताः कुक्षौतु सागराः सर्व सप्त द्वीपा वसुन्धरा । ऋग्वेदोऽथ यजुर्वेदः सामवेदोह्यथर्वणः । अङ्गैश्च सहिताः सर्वे कलशं तु समाश्रिताः । आयान्तु गुरु पूजार्थं दुरित क्षय कारकाः ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી, કળશમાં પધારેલા શ્રી વરૂણ દિને નમસ્કાર કરી, ચંદન, અક્ષત, અને પુષ્પો વડે તેમનુ પૂજન કરવું:--

' कलश प्रार्थना '

ॐ भूर्भुवः स्वः कलशस्थवरुणाय नमः आवाहयामि सर्वोपचारार्थे गन्धाक्षत पुष्पाणि समर्पयामि । नमस्करोमि ॥

પછી તે કળશના જળથી ॐ अपवित्र० તથા ॐ आपो हिष्ठा० એ મંત્રો ભણી પુજન સાહિત્યને તથા પોતાના શરીરને પ્રોક્ષણ કરવું.

' दीप पूजनमः '

ॐ अग्नि र्ज्योति र्ज्योति रग्निः स्वाहा सूर्यो ज्योति र्ज्योतिः सूर्यः स्वाहा अग्नि र्वर्चो ज्योति र्वर्चः स्वाहा सूर्यो वर्चो ज्योति र्वर्चः स्वाहा । ज्योतिः सूर्यः सूर्यो ज्योतिः स्वाहा ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः दीपस्थ देवतायै नमः आवाहयामि सर्वोपचारार्थे गन्धाक्षत पुष्पाणि समर्पयामि नमस्करोमि ॥

એ પ્રમાણે બોલી દીપકને ચંદનાદિ અર્પણ કરી નમસ્કાર કરવો.

પછી બંને હાથના ખોબામાં પુષ્પો રાખી નીચેના મંત્રો ભણી શ્રી સદ્ગુરૂદેવના આનંદમય દિવ્ય સ્વરૂપને પૂર્ણ પ્રેમથી નીરખી પુષ્પો તેમના ચરણ કમળમાં અથવા પાદુકા ઉપર અર્પણ કરવા.

'ध्यानम्'

ॐ सहस्र शीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् । सभूमिं सर्वतस्पृत्वात्यतिष्ठ द्दशाङ्गुलम् ॥ ॐ ज्ञानरूपाय विद्महे भवतारायधीमहि । तन्नो गुरुः प्रचोदयात् ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः ध्यानं समर्पयामि ॥

પછી નીચેના મંત્રથી તેમના વાસ્તવિક સ્વરૂપની ભાવના કરવા રૂપ આવાહન કરવું:—

'आवाहनम्'

ॐ नमः शम्भवाय । च मयो भवायच नमः शङ्कराय च मयस्कराय च नमः शिवाय च शिवतराय च ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः आवाहनं समर्पयामि ॥

પછી નીચેના મંત્રોથી જે આસનપર તેઓ બીરાજ્યા હોય તે આસન તેઓશ્રીને અર્પણ કર્યાની ભાવના કરવીઃ-

'आसनम्'

ॐ पुरुष एवेदं सर्वं यद्भूतं यच्च भाव्यम् । उतामृतत्त्वस्येशानो यदन्नेनाति रोहति ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः आसनं समर्पयामि ॥

તે પછી નીચેના મંત્રો ભણી ચરણ-કમળ પ્રક્ષાલનાર્થે પાદ્ય અર્પણ કરવુંઃ-

'पाद्यम्'

ॐ एतावानस्य । महिमा तो ज्यायांश्च पूरुषः । पादोस्य विश्वाभूतानि त्रिपादस्यामृतं दिवि ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः पाद्यं समर्पयामि ॥

પછી ગંધ, પુષ્પ, અક્ષત સહિત નીચેના મંત્રોથી અર્ઘ્યોદક અર્પણ કરવુંઃ-

'अर्घ्यम्'

ॐ त्रिपादूर्ध्व ऽ उदैत्पुरुषः पादोस्येहा भवत्पुनः । ततो विष्वङ् व्यक्रामत्साशनानशने अभि ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः अर्घ्यं समर्पयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી આચમનીય જલ અર્પણ કરવું:-

'आचमनम्'

ॐ ततो विराड जायत विराजो ऽ अधि पूरुषः। स जातो अत्यरिच्यत पश्चाद्भूमिमथो पुरः॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः आचमनीयं समर्पयामि॥

પછી નીચેના મંત્રથી શુદ્ધોદક વડે શ્રી ગુરૂ દેવના ચરણ કમળને સ્નાન કરાવવું:-

'स्नानम्'

ॐ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः सम्भृतम्पृषदाज्यम्। पशूँस्ताँश्चक्रे वायव्या नारण्या ग्राम्याश्चये॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः स्नानं समर्पयामि॥

પછી નીચેના એક મંત્રવડે પંચામૃત સ્નાન કરાવવું-

'पञ्चामृतस्नानम्' (एक मन्त्रेण पञ्चामृत स्नानम्)

ॐ पञ्चनद्यः सरस्वती मपियन्ति स स्रोतसः। सरस्वती तु पञ्चधा सो देशे भवत्सरित्॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः पञ्चामृत स्नानं

समर्पयामि ॥ पञ्चामृत स्नानान्ते शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि । शुद्धोदक स्नानान्ते आचमनीयं समर्पयामि ॥

અથવા ક્રમથી દૂધ, દહિં, ઘી, મધ અને શર્કરા વડે પ્રથગ્મન્ત્રોથી પંચામૃત સ્નાન કરાવવું.

'पञ्चामृत स्नानम्' (पृथग्मन्त्रेण पञ्चामृत स्नानम्)

પ્રથમ નીચેના મંત્રથી પયઃસ્નાન કરાવવું:—

'पयःस्नानम्'

ॐ पयः पृथिव्यां पय ओषधीषु पयो दिव्यन्तरिक्षे पयोधाः पयस्वतीः प्रदिशः सन्तु मह्यम् ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः पयःस्नानं समर्पयामि। पयः स्नानान्ते शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि । शुद्धोदक स्नानान्ते आचमनीयं समर्पयामि ।

પછી નીચેના મંત્રથી દધિ સ્નાન કરાવવું:—

'दधिस्नानम्'

ॐ दधिक्राव्णो अकारिषञ्जिष्णो रश्वस्य वाजिनः। सुरभिनो मुखाकरत्मण आयूंषि तारिषत् ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः दधि स्नानं समर्पयामि। दधि स्नानान्ते शुध्धोदक स्नानं समर्पयामि । शुध्धोदक स्नानान्ते आचमनीयं समर्पयामि ॥

પછી નીચેના મંત્રથી ઘૃત સ્નાન કરાવવું:—

'घृतस्नानम्'

ॐ घृतम्मिमिक्षे घृतमस्य योनिर्घृते श्रितो घृतं वस्य धाम। अनुष्वधमावह मादयस्व स्वाहा कृतं वृषभ वक्षि हव्यम् ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः घृत स्नानं समर्पयामि । घृतस्नानान्ते शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि। शुद्धोदक स्नानान्ते आचमनीयं समर्पयामि ॥

પછી નીચેના મંત્રથી મધુસ્નાન કરાવવું:—

'मधुस्नानम्'

ॐ मधुवाता ऋतायते मधुक्षरन्ति सिन्धवः। माध्वीर्नः सन्त्वो षधिः ॥ मधुनक्त मुतोषसो मधुमत्पार्थिवᳬ रजः । मधु द्यौरस्तु नः पिता ॥ मधु मान्नो वनस्पति र्मधुमाँ अस्तु सूर्यः । माध्वीर्गावो भवन्तु नः ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः मधुस्नानं समर्पयामि । मधुस्नानान्ते शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि । शुद्धोदक स्नानान्ते आचमनीयं समर्पयामि ॥

પછી નીચેના મંત્રથી શર્કરા સ્નાન કરાવવું:—

'शर्करास्नानम्'

ॐ अपांरस मुद्वयसं सूर्ये संतं समाहितम् । अपांरसस्य

यो रसस्तं वो गृह्णाम्युत्तमम्। उपयामगृहीतो सीन्द्राय त्वा जुष्टं गृह्णामि। एष ते योनिरिन्द्रायत्त्वा जुष्टतमम् ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः शर्करास्नानं समर्पयामि। शर्करास्नानान्ते शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि। शुद्धोदक स्नानान्ते आचमनीयं समर्पयामि ॥

એ પ્રમાણે ક્રમથી પંચામૃત સ્નાન થયા પછી તે પાત્ર મુકી નીચેના મંત્રથી સુગંધિત ચંદન મિશ્ર જળથી ઉદ્વર્તન સ્નાન કરાવવું:—

'उद्वर्तनस्नानम्'

ॐ अंशुना ते अंशुः पृच्यतामपरुषा परुः। गन्धस्ते सोममवतु मदाय रसो अच्युतः ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः उद्वर्तन स्नानं समर्पयामि। उद्वर्तन स्नानान्ते शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि। शुद्धोदक स्नानान्ते आचमनीयं समर्पयामि ॥

ઉદ્વર્તન સ્નાન થયા પછી નીચેના મંત્રો ભણી શુદ્ધ જળથી કિંવા તીર્થોદકથી શુદ્ધોદક સ્નાન કરાવવું:—

'शुद्धोदक स्नानम्'

ॐ आपो हिष्ठा मयो भुवस्तान उर्जे दधातन महेरणाय चक्षसे। ॐ योवः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेहनः उशती-

रिव मातरः ॥ ॐ तस्मा अरङ्गमामवो यस्य क्षयाय जिन्वथ आपो जनयथाचनः ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि ॥

એ પ્રમાણે શુદ્ધોદક સ્નાન થયા પછી અનુકુળતા હોય તો પુરુષસુક્તથી અભિષેક કરવો:—

પછી તે અભિષેકની નીચે પ્રમાણે બોલી સમાપ્તિ કરવી:—

ॐ शान्तिः शान्तिः सुशान्ति भवतु । ॐ अमृताभिषेको ऽस्तु ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः अभिषेकं समर्पयामि ॥

એ પ્રમાણે અભિષેક થયા પછી નીચે પ્રમાણે બોલી આચમનનું જળ અર્પણ કરવું:—

'आचमनम्'

ॐ ज्ञान रूपाय विद्महे भवताराय धीमहि । तन्नो गुरुः प्रचोदयात् ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्माने नमः आचमनं समर्पयामि ॥

તે પછી સદ્ગુરૂશ્રીના ચરણકમળને સ્વચ્છ વસ્ત્રથી લુવાં, તથા પાદુકાઓ પણ તે વસ્ત્રથી કોરી કર્યા પછી નીચે પ્રમાણે પૂજન કરવું:-

પ્રથમ નીચેના મંત્રથી વસ્ત્રોપવસ્ત્ર અર્પણ કરવાં:-

'वस्त्रम्'

ॐ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुत ऋचः सामानिजज्ञिरे। छन्दांसिजज्ञिरे तस्माद्यजुस्तस्मादजायत ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः वस्त्रोपवस्त्रे समर्पयामि ॥

તે પછી નીચેનો મંત્ર ભણી યજ્ઞોપવીત અર્પણ કરવાં:-

'यज्ञोपवीतम्'

ॐ तस्मादश्वा अजायन्त येके चोभयादतः गावो हजज्ञिरे तस्मात्तस्माज्जाता अजावयः ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्माने नमः यज्ञोपवितं समर्पयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી શ્રી ગુરૂદેવના ચરણકમળ ઉપર કેસર ચંદન લગાડવું:—

'गन्धम्'

ॐ तं यज्ञं बर्हिषि प्रौक्षन्पुरुषं जातमग्रतः। तेन देवा अयजन्त साध्याऋषयश्चये ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्माने नमः गन्धं समर्पयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી અક્ષત અર્પણ કરવા:-

'अक्षता:'

ॐ ज्ञान रूपाय विद्महे भवताराय धीमहि । तन्नोगुरुः प्रचोदयात् ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः अक्षतान्समर्पयामि ॥

તે પછી નીચેનો મંત્ર ભણી સુવાસિત પુષ્પો શ્રીસદ્ગુરુના ચરણકમળમાં અને પાદુકાઓ પર ચઢાવવાં:—

'पुष्पाणि'

ॐ यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्यकल्पयन । मुखं किमस्यासीत्किम्बाहू किमूरू पादा उच्येते ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः पुष्पाणि समर्पयामि ॥

પછી નીચેના મંત્રથી અબીલ ગુલાલ ચઢાવવાં:—

'अबील गुलालम्'

ॐ ज्ञान रूपाय विद्महे भवताराय धीमहि । तन्नो गुरुः प्रचोदयात् ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः अबील गुलालं समर्पयामि ॥

એ પ્રમાણે ચરણકમળનું પૂજન થઇ રહ્યા પછી ભાલમાં કેસરાદિ યુકત ચંદનની નીચેનો મંત્ર ભણી અર્ચા કરવી:–

'चन्दनम्'

ॐ गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्य पुष्टां करीषिणीम् । ईश्वरी सर्व भूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः चन्दनं समर्पयामि ॥

ચંદન અર્પણ કર્યા પછી પૂર્વોકત રીતે અક્ષત અર્પણ કરવા.

ત્યાર પછી ખોબામાં પુષ્પો લઇ શ્રીગુરૂદેવના મસ્તક ઉપર ચઢાવવાં અને સુશોભિત–સુગંધિત પુષ્પહાર કંઠ વિષે પહેરાવવા.

તે પછી નીચેનો મંત્ર ભણી સુવાસિત ધૂપ સમીપમાં બાળઆવીને મૂકવાઃ—

'धूपम्'

ॐ ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीद्बाहू राजन्यः कृतः । उरू तदस्य यद्वैश्यः पद्भ्यांशूद्रो अजायत ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः धूपं समर्पयामि ॥

તે પછી નીચેનો મંત્ર ભણી ઘીનો દીપક અર્પણ કરવેઃ-

'घृतपूरितनीराजन दीपम्'

ॐ चन्द्रमा मनसो जातश्चक्षोः सूर्यो अजायत । श्रोत्रा द्वायुश्च प्राणश्च मुखादग्नि रजायत ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः दीपं समर्पयामि ॥

પછી તૈયાર રાખેલ સર્વ નૈવેદ્ય સામગ્રી તેઓશ્રીની સાન્નિધ્યમાં મુકી, નીચેનો મંત્ર ભણી નૈવેદ્ય અર્પણ કરવું:—

'नैवेद्यम्'

ॐ नाभ्या आसीदन्तरिक्षं शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत । पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रा तथा लोका २ अकल्पयन् ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः नैवेद्यं समर्पयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી મુખવાસ માટે તાંબુલ અર્પણ કરવું:—

'मुखवासार्थे ताम्बूलम्'

ॐ यत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत । वसन्तोऽस्या सीदाज्यङ्ग्रीष्मइध्मः शरद्धविः

ॐ भूर्भुवः स्वः सद्गुरु परमात्मने नमः ताम्बूलं समर्पयामि ॥

પછી ચાલુ ઋતુમાં થનારા જે જે ફળો મળી આવ્યા હોય તે નીચેનો મંત્ર ભણી શ્રી ગુરૂદેવને અર્પણ કરવાં:—

'फलम्'

ॐ याः फलिनीर्या अफला अपुष्पायाश्च पुष्पिणिः। बृहस्पति प्रसूता स्तानो मुञ्चन्त्वं हसः ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः ऋतुकालोद्भव फलानि समर्पयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી યથા સામર્થ્ય દક્ષિણા અર્પણ કરવી:—

'दक्षिणा'

ॐ हिरण्यगर्भ : समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् । सदाधार पृथिवीन्द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः दक्षिणां समर्पयामि ॥

પછી તૈયાર કરી રાખેલ રૂની બત્તિઓ તથા કપૂર સળગાવી, ચંદન પુષ્પથી પૂજી, નીચેના મંત્રો ભણી આરતી કરવી:—

'कर्पूरारार्तिक्यम्'

ॐ अग्नि र्देवता वातो देवता सुर्यो देवता चन्द्रमा

देवता वसवो देवता रुद्रा देवताऽऽदित्या देवता मरुतो देवता विश्वे देवा देवता बृहस्पति र्देवतेंद्रो देवता वरुणो देवता॥ ॐ ब्रह्मानन्दं परम सुखदं केवलं ज्ञान मूर्तिम् द्वंद्वातीतं गगन सदृशं तत्त्व मस्यादि लक्ष्यम् । एकं नित्यं विमल मचलं सर्वधी साक्षी भूतम्, भावातीतं त्रिगुण रहितं सद्गुरुं तं नमामि ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः कर्पूरारार्तिक्यं दर्शयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી પ્રદક્ષિણા કરવી:-

' प्रदक्षिणा '

ॐ सप्तास्यासन परिधयस्त्रिः सप्त समिधः कृताः । देवा यद्यज्ञं तन्वाना अबध्नन्पुरुषं पशुम् ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः प्रदक्षिणां समर्पयामि ॥

તે પછી બંને હાથના ખોબામાં પુષ્પો લઇ ઉભા થઇ નીચે પ્રમાણે મંત્રો ભણી, મંત્ર પુષ્પાંજલિ અર્પણ કરવી:—

' मन्त्र पुष्प युक्तो नमस्कारः '

हरिः ॐ । यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् । तेहनाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥ ॐ । राजाधिराजाय प्रसह्य साहिने । नमो वयं

वैश्रवणाय कुर्महे । समे कामान्काम कामाय मह्यं । कामेश्वरो वैश्रवणो ददातु । कुबेराय वैश्रवणाय महाराजाय नमः ॥

ॐ स्वस्ति । साम्राज्यं भौज्यं स्वाराज्यं वैराज्यं पारमेष्ठ्यं राज्यं महाराज्य माधिपत्यं समन्त पर्यायी स्यात्सार्वभौमः सार्वायुष आन्तादा परार्धात् । पृथिव्यै समुद्रपर्यंताया एकराडिति । तदप्येष श्लोको ऽभिगीतो मरुतः परिवेष्टारो मरुत्तस्या वसन्गृहे । आविक्षितस्य कामप्रेर्विश्वे देवाः सभासद इति ॥ ॐ विश्व तश्चक्षुरुत विश्वतोमुखो विश्वतो बाहुरुत विश्वतस्पात् । सं बाहुभ्यां धमति सं पतत्रैर्द्यावा भूमी जनयन् देव एकः ॥ ॐ ईशानः सर्व विद्यानामीश्वरः सर्व भूतानां ब्रह्माधिपति ब्रह्मणोऽधिपति ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदा शिवोम् ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः मन्त्रपुष्पांजलिं समर्पयामि ॥

મંત્ર પુષ્પાંજલી અર્પણ કર્યા પછી નીચેના મંત્રથી ત્રણ સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કરવાં:-

'नमस्कारम्'

ॐ नमः सर्व हितार्थाय जगदाधार हेतवे । साष्टांगो ऽयं प्रणामस्ते दीनत्वेन मयाकृतः ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री सद्गुरु परमात्मने नमः नमस्कारान्समर्पयामि ॥

પછી નીચે પ્રમાણે શાંતિ પાઠ ભણવોઃ-

'शान्तिपाठः'

हरिः ॐ ॥ पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्ण मुदच्यते। पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ द्यौः शान्ति रन्तरिक्षं शान्तिः पृथिवी शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्तिः वनस्पतयः शान्ति र्विश्वेदेवाः शान्ति र्ब्रह्म शान्तिः सर्वं शान्तिः शान्तिरेव शान्तिः सामाशान्तिरेधि॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्तिनः पूषा विश्ववेदाः। स्वस्तिनस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः स्वस्तिनो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

તે પછી ઊભા થઇ બંને હાથ જોડી રાખી નીચેના શ્લોકો બોલી પ્રાર્થના કરવીઃ—

'प्रार्थना'

त्वमेव माता च पिता त्वमेव, त्वमेव बन्धुश्च सखा त्वमेव ।
त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव, त्वमेव सर्वं ममदेव देव ॥
गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णु गुरुर्देवो महेश्वरः ।

गुरुरेव परब्रह्म तस्मै श्री गुरवे नमः ॥
अज्ञान तिमिरांधस्य ज्ञानाञ्जन शलाकया ।
चक्षु रुन्मिलितं येन तस्मै श्री गुरवे नमः ॥
अखंड मंडलाकारं व्याप्तं येन चराचरम् ।
तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्री गुरवे नमः ॥

પછી નીચેના શ્લોકો બોલી ક્ષમા માગવીઃ—

" क्षमापनम् "

आवाहनं न जानामि न जानामि तवा ऽर्चनम् ।
पूजां चैव न जानामि क्षमस्व परमेश्वर ॥
अन्यथा शरणं नास्ति त्वमेव शरणं मम ।
तस्मात्कारुण्य भावेन रक्षस्व परमेश्वर ॥
गतं पापं गतं दुःखं गतं दारिद्र मेवच ।
आगता सुख सम्पत्तिः पुण्याच्च तव दर्शनात् ॥
मन्त्र हीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं सुरेश्वर ।
यत्पूजितं मयादेव परिपूर्ण तदस्तुमे ॥
यदक्षर पदभ्रष्टं मात्रा हीनं च यद्भवेत् ।
तत्सर्वं क्षम्यतां देव प्रसीद परमेश्वर ॥

તે પછી નીચે પ્રમાણે બોલી જળ મૂકી, તે પૂજન શ્રી સદ્‌ગુરૂ દેવને અર્પણ કરવુઃ—

'अर्पणम्'

अनेन षोडशोपचारैः रम्योपचारैश्च यथा ज्ञानेन कृतेन श्री सद्गुरु पूजनाख्य कर्मणा ॐ भूर्भुवः स्वः श्री परमात्म रूपी श्री सद्गुरु देवः प्रीयतां न मम॥ ॐ तत्सद्ब्रह्मार्पण मस्तु॥

॥ इति सद्गुरु पूजा प्रयोगः ॥

अज्ञान मूल हरणं जन्म कर्म निवारणं ।
ज्ञान वैराग्य सिद्ध्यर्थं गुरुपादोदकं पिबेत् ॥

એ શ્લોક બોલી શ્રી સદ્ગુરૂ પરમાત્માનું ચરણોદકનું ત્રણ વખત પાન કરવું:—

ॐ शान्ति शान्तिः शान्तिः

अथ श्री सद्गुरु पुराणोक्त पूजा प्रयोगः

પ્રથમ આચમન પ્રાણાયામ કરી—પછી બે હાથ જોડી નીચે પ્રમાણે નમસ્કારાદિનું ઉચ્ચારણ કરવું:—

'नमस्काराः'

श्री मन्महागणाधिपतये नमः । इष्ट देवताभ्यो नमः । कुल देवताभ्यो नमः । ग्राम देवताभ्यो नमः । स्थान देवताभ्यो नमः । वास्तु देवताभ्यो नमः । सर्वेभ्यो देवेभ्यो नमः । सर्वेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो नमो नमः। निर्विघ्न मस्तु ॥

પછી જમણા હાથમાં જળ લઇ નીચે પ્રમાણે સં-
કલ્પ કરવોઃ—

' संङ्कल्पः '

अत्राद्य महा मांगल्य प्रदे अमुक मासे अमुक पक्षे अमुक तिथौ अमुक वासरे एवं गुण विशेषेण विशिष्टायां शुभ पुण्य तिथौ त्रिविध दुःखानामात्यन्तिक निवृत्ति पूर्वक मखण्डानन्द स्वरुप साक्षात्कार रुप कैवल्य सुख सम्पादनार्थ यथा मिलितोपचारैः श्री सद्गुरोः पूजन महं करिष्ये ॥

એ પ્રમાણે બોલી જળ નીચે મુકવુંઃ—

પશ્ચાત્ વેદોકત પ્રમાણે કળસ સ્થાપન કરી તેમાં પધારેલા શ્રી વરૂણાદિનું પૂજન કરી નમસ્કાર કરવાં, પછી તે કળશના જળથી ' अपवित्र ' એ મંત્ર ભણી પૂજન સાહિત્યને તથા પોતાના શરીરને પ્રોક્ષણ કરવુંઃ—

પૂર્વે દિપક પ્રગટી રાખ્યો ન હોય તો હવે પ્રગટી તેને ચંદનાદિ અર્પણ કરી નમસ્કાર કરવા. પછી બન્ને હાથના ખોબામાં પુષ્પો રાખી, શ્રી સદ્ગુરૂ દેવના દિવ્ય સ્વરૂપનુ ધ્યાન કરી તે પુષ્પો અર્પણ કરવા.

' ध्यानम्ः '

ब्रह्मानन्दं परम सुखदं केवलं ज्ञानमूर्तिम्,
द्वंद्वातीतं गगन सदृशं तत्त्व मस्यादि लक्ष्यम् ।

एकं नित्यं विमल मचलं सर्वधी साक्षी भूतम्,
भावातीतं त्रिगुण रहितं सद्गुरुं तं नमामि ॥
श्री सद्गुरु परमात्मने नमः ध्यानं समर्पयामि ॥

પછી નીચેના મંત્રથી તેમના વાસ્તવિક સ્વરૂપની ભાવના કરવા રૂપ આવાહન કરવું:—

'आवाहनम्'

आगच्छ भगवन्देव स्थाने चात्र स्थिरो भव । यावत्पूजां करिष्यामि तावत्त्वं सन्निधो भव ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः आवाहनं समर्पयामि ॥

પછી નીચેના મંત્રથી જે આસન પર તેઓશ્રી વિરાજ્યા હોય તે આસન અર્પણ કર્યાની ભાવના કરવીઃ—

'आसनम्'

रम्यं सुशोभनं दिव्यं सर्व सौख्य करं शुभम् । आसनं च मया दत्तं गृहाण परमेश्वर ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः आसनं समर्पयामि ॥

તે પછી નીચેનો મંત્ર ભણી ચરણ કમળ પ્રક્ષાલનાર્થે પાદ્ય અર્પણ કરવું:—

'पाद्यम्'

उष्णोदकं निर्मलं च सर्व सौगन्ध्य संयुतम् । पादप्रक्षाल

नार्थाय दत्तं ते प्रतिगृह्यताम् ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः पाद्यं समर्पयामि ॥

પછી ગન્ધ, પુષ્પ, અક્ષત સહિત નીચેના મંત્રથી અર્ધ્યોદક અર્પણ કરવું:—

'अर्घ्यम्'

अर्घ्यं गृहाण देवेश गन्ध पुष्पाक्षतैः सह। करुणाकर मे देव गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः अर्घ्यं समर्पयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી આચમનીય જળ અર્પણ કરવું: –

'आचमनम्'

सर्व तीर्थ समायुक्तं सुगन्धि निर्मलं जलम्। आचम्यतां मयादत्तं गृहीत्वा परमेश्वर ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः आचमनीयं समर्पयामि ॥

પછી નીચેના મંત્રથી શુદ્ધોદક વડે શ્રી ગુરૂદેવના ચરણ કમળને સ્નાન કરાવવું:—

'स्नानम्'

गंगा सरस्वती रेवा पयोष्णी नर्मदा जलैः। स्नापितोऽसि मयादेव तथा शान्तिं कुरुष्वमे ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने

नमः स्नानं समर्पयामि ॥

પછી નીચેના મંત્ર વડે પંચામૃત સ્નાન કરાવવું:--

'पाञ्चामृत स्नानम्'

पयोदधि घृतं चैव मधुच शर्करायुतम् । पञ्चामृतं मयानीतं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥ श्री सद्‌गुरु परमात्मने नमः पञ्चामृत स्नानं समर्पयामि ॥

પછી નીચેના મંત્રથી સુગંધિત ચંદન મિશ્ર જળથી ઉદ્વર્તન સ્નાન કરાવવુ:--

'उद्वर्तन स्नानम्'

नाना सुगन्धि द्रव्यं च चन्दनं रजनीयुतम् । उद्वर्तनं मयादत्तं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥ श्री सद्‌गुरु परमात्मने नमः उद्वर्तन स्नानं समर्पयामि ॥

ઉદ્વર્તન સ્નાન થયા પછી શુધ્ધ જળથી દિવા તિર્થોદકથી શુધ્ધોદક સ્નાન કરાવવું તે પછી નીચેનો મત્ર અગીઆરવાર ભણી શ્રી સદ્‌ગુરૂના ચરણ ઉપર અથવા પાદુકા ઉપર સુવાસિત જળની અખંડ ધારા કરીને અભિષેક કરવો:—

'अभिषेकः'

ज्ञानरूपाय विद्महे भवताराय धी महि । तन्नो गुरुः प्रचोदयात् ॥

પછી નીચે પમાણે બોલી અભીષેકની સમાપ્તી કરવી:-

शान्तिः शान्तिः सुशान्ति र्भवतु। सर्वारिष्ट शान्ति र्भवतु।। अमृताभिषेकोऽस्तु ।। श्री सद्गुरु परमात्मने नमः अभिषेकं समर्पयामि ।।

એ પ્રમાણે અભિષેક થયા પછી નીચે પ્રમાણે બોલી આચમનનું જળ અર્પણ કરવું:-

'आचमनम्'

ज्ञानरूपाय विद्महे भवताराय धीमहि । तन्नो गुरुः प्रचोदयात् ।। श्री सद्गुरु परमात्मने नमः आचमनं समर्पयामि ।।

તે પછી શ્રી સદ્ગુરૂદેવના ચરણકમળને સ્વચ્છ વસ્ત્રથી લુવાં તથા પાદુકાઓ પણ તે વસ્ત્રથી કોરી કર્યા પછી નીચે પ્રમાણે પૂજન કરવું.

પ્રથમ નીચેના મંત્રથી સદ્ગુરૂશ્રીને વસ્ત્રોપવસ્ત્ર અર્પણ કરવાં:—

'वस्त्रम्'

सर्व भूषाधिके सौम्ये लोक लज्जानिवारणे । मयोपपादिते तुभ्यं वाससी प्रतिगृह्यताम् ।। श्री सद्गुरु परमात्माने नमः वस्त्रोपवस्त्रे समर्पयामि ।।

તે પછી નીચેનો મંત્ર ભણી યજ્ઞોપવીત અર્પણ કરવાં:-

' यज्ञोपवीतम् '

नवभिस्तन्तुभिर्युक्तं त्रिगुणं देवतामयम् । उपवीतं चोत्तरीयं गृहाण परमेश्वर ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः यज्ञोपवीतं (यज्ञोपवीताऽभावेऽक्षतान्) समर्पयामि ॥

તત્પશ્ચાત્ નીચેનો મંત્ર ભણી ચરણ કમળ ઉપર તથા પાદુકા ઉપર કેસર ચંદન લગાડવું:—

' चन्दनम् '

श्रीखण्डं चन्दनं दिव्यं गन्धाढ्यं सुमनोहरम् । विलेपनं सुरश्रेष्ठ चन्दनं प्रति गृह्यताम् ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः चन्दनं समर्पयामि ॥

તે પછી નીચેનો મંત્ર ભણી અક્ષત અર્પણ કરવાઃ-

' अक्षताः '

अक्षताश्च सुरश्रेष्ठ कुङ्कुमाक्ताः सुशोभिताः। मया निवेदिता भक्त्या गृहाण परमेश्वर ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः अक्षतान्समर्पयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી, સુવાસિત પુષ્પો શ્રી સદ્ગુરૂશ્રીના ચરણ કમળ અને પાદુકા ઉપર ચઢાવવાં:—

' पुष्पाणि '

माल्यादीनि सुगन्धीनि मालत्यादीनि वै प्रभो । मयानी

तानि पुष्पाणि गृहाण परमेश्वर ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः पुष्पाणि समर्पयामि ॥

તે પછી નીચેના મંત્રથી અબીલ ગુલાલ ચઢાવવાં:-

' अबील गुलालम् '

ज्ञान रूपाय विद्महे भवताराय धीमहि । तन्नोगुरुः प्रचोदयात् ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः अबील गुलालं समर्पयामि॥

એ પ્રમાણે ચરણ કમળનું પૂજન થઇ રહ્યા પછી ભાલમાં કેસરાદિ યુક્ત ચંદનની નીચેનો મંત્ર ભણી અર્ચા કરવી:—

' गन्धम् '

श्रीखण्डं चन्दनं दिव्यं गन्धाढ्यं सुमनोहरम् । विलेपनं सुरश्रेष्ठ चन्दनं प्रतिगृह्यताम् ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः गन्धं समर्पयामि ॥

ગન્ધ ધર્યા પછી પૂર્વોક્ત રીતે અક્ષત અર્પણ કરવા ત્યાર પછી ખોબામાં પુષ્પો લઇ શ્રી ગુરૂ મહારાજના મસ્તક ઉપર ચઢાવવા, અને સુગંધિત પુષ્પ હાર કંઠ વિષે પહેરાવવાઃ—

તે પછી નીચેનો મંત્ર ભણી સુવાસિત ધુપ સમીપમાં સળગાવીને મૂકવાઃ—

‘ धूपम् ’

वनस्पति रसोद्भूतो गन्धाढयो गन्ध उत्तमः । आघ्रेयः सर्व देवानां धूपोऽयं प्रति गृह्यताम् ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः धूप समर्पयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી ઘીનો દીપક અર્પણ કરવો:-

‘ घृत पूरित नीरांजन दीपम् ’

आज्यं च वर्ति संयुक्तं वह्निना योजितं मया । दीपं गृहाण देवेश त्रैलोक्य तिमिरापह ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः घृत पूरित नीरांजन दीपं दर्शयामि ॥

પછી જે જે નૈવેદ્ય સામગ્રી તૈયાર કરેલી હોય, તે તે સર્વ તેઓશ્રીની સાન્નિધ્યમાં મુકી, નીચેનો મંત્ર ભણી નૈવેદ્ય અર્પણ કરવું:—

‘नैवेद्यम्’

शर्करा घृत संयुक्तं मधुरं स्वादु चोत्तमम् । उपहार समायुक्तं नैवेद्यं प्रतिगृह्यताम् ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः नैवेद्यं समर्पयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી મુખવાસ માટે તાંબૂલ અર્પણ કરવું:—

'ताम्बूलम्'

पूगीफलं महद्दिव्यं नागवल्ली दलैर्युतम्। एलाचूर्णादि संयुक्तं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः ताम्बूलं समर्पयामि ॥

તે પછી ચલતી ૠતુમાં થનારા જેજે ફળો મળી આવ્યા હોય તે નીચેનો મંત્ર ભણી અર્પણ કરવાઃ—

'फलम्'

इदं फलं मयादेव स्थापितं पुरतस्तव। तेन मे सफलावाप्ति र्भवेज्जन्मनि जन्मनि ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः ऋतु-कालोद्भव फलानि समर्पयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર ભણી યથા સામર્થ્ય દક્ષિણા અ-ર્પણ કરવાઃ—

'दक्षिणा'

हिरण्यगर्भ गर्भस्थं हेमबीजं विभावसोः अनन्त पुण्य फल-दमतः शान्ति प्रयच्छमे ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः दक्षिणां समर्पयामि ॥

તે પછી એક મોટા થાળમાં પાંચથી અધિક રૂની બત્તીઓ કરી, તથા એક પાન ઉપર કપૂર મૂકી બત્તિઓને

તથા તેને સળગાવી, ચંદન પૂષ્પથી પૂજી, નીચેના મંત્રો ભણી આરતી કરવીઃ—

' कर्पूरारार्तिक्यम् '

कर्पूर गौरं करुणावतारं, संसार सारं भूजगेन्द्रहारम् ।
सदावतं स हृदयारविन्दे, भवं भवानि सहितं नमामि ॥
कदली गर्भ सम्भूतं कर्पूरं च प्रदीपितम् ।
आरार्तिक्यमहं कुर्वे पश्यमे वरदो भव ॥
श्री सद्गुरु परमात्मने नमः कर्पूरारार्तिक्यं दर्शयामि ॥

પછી નીચેનો મંત્ર બોલી પ્રદક્ષિણા કરવીઃ—

' प्रदक्षिणा '

यानि कानि च पापानि जन्मान्तर कृतानि वै । तानि सर्वाणि नश्यन्तु प्रदक्षिण पदे पदे ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः प्रदक्षिणां समर्पयामि ॥

તે પછી બન્ને હાથના ખોબામાં પૂષ્પો લઇ ઉભા થઇ નીચે પ્રમાણે શ્લોકો બોલી, મંન્ત્ર પુષ્પાંજલી અર્પણ કરવીઃ—

' मन्त्र पुष्पाञ्जलिम् '

श्वेताम्बरं श्वेत विलेप पुष्पं । मुक्ता विभूषं मुदितं द्विनेत्रम् ॥
वामांक पीठे स्थित दिव्यशक्तिं । मंदस्मितं पूर्ण कृपा निधानम् ॥

आनंद मानंद करं प्रसन्नं । ज्ञान स्वरूपं निज भावयुक्तम् ॥
योगींद्र मीड्यं भवरोग वैद्यं । श्रीमद्गुरुं नित्य महं नमामि ॥
श्री सद्गुरु परमात्मने नमः मंत्र पुष्पाञ्जलिं समर्पयामि॥

એ પ્રમાણે ભણી મંત્ર પુષ્પાંજલિ અર્પણ કરીને, પછી નીચેના મંત્રથી ત્રણ સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કરવાં:—

‘ नमस्कारम् ’

नमः सर्व हितार्थाय जगदाधार हेतवे। साष्टांगोऽयं प्रणामस्ते दीनत्वेन मयाकृतः ॥ श्री सद्गुरु परमात्मने नमः नमस्कारान्समर्पयामि ॥

ને પછી નીચે પ્રમાણે બોલી જળ મૂકી, તે પૂજન શ્રી સદ્ગુરુ દેવને અર્પણ કરવું:—

अनेन पुराणोक्त षोडशोपचारैरन्योपचारैश्च यथा ज्ञानेन कृतेन श्री सद्गुरु पूजनाख्य कर्मणा श्री परमात्मरूपी श्री सद्गुरु देवः प्रीयतां न मम ॥

॥ इति श्री सद्गुरु पूजा प्रयोगः ॥

॥ ॐ ॥

॥ श्री मच्छङ्करो विजयते ॥

दुराचार विनाशाय धर्म संस्थापनायच ।
भाष्यं कुर्वन् ब्रह्म सूत्र तात्पर्यार्थ विनिर्णयम् ॥

मोहन प्रकृति द्वैत ध्वान्त मध्याह्न भानुभिः ।
चतुर्भिः सहितः शिष्यैश्चतुरै हरिवद्भुजैः ॥
यतीन्द्रः शंकरो नाम्ना भविष्यामि महीतले ॥

वादि व्रात गजेन्द्र दुर्मद घटा, दुर्गर्व सङ्कर्षणः
श्री मच्छङ्कर देशि केन्द्र मृगरा डायाति सर्वार्थ वित् ।
दूरं गच्छत वादि दुःशठ गजाः संन्यास दंष्ट्रायुधो
वेदान्तो रुवना श्रयस्तद परं द्वैतं वनं भक्षति ॥

श्री गोवर्धन मठाधीश्वर जगद्गुरु श्री मच्छंकराचार्य महाराज
श्री मधुसूदन पञ्चरत्नम्

मधुरिपु विभव समुत्थ सनन्दन मण्डित विमला पीठ गतम्,
माया मानुष पुरुषोत्तमपुर माधव पद नलीन भ्रमरम् ।
श्रित गोवर्धन मठ सिंहासन शिञ्जित निज पद कमलयुगम्,
श्री मधुसूदन तीर्थ गुरुं भज शिष्य हृदय परिताप हरम् ॥१॥
धु रि सर्वेषां यमिनां गण्यं दूरी कृत भवबन्धचयम्,
धूताखिल जनि सम्पादित जन दुरितं विश्रा धुवनेन ।

श्री दामोदर गुरुवर सेवा सादित निखिल वरम्
श्री मधुसूदन तीर्थ गुरुं भज ! शिष्य हृदय परिताप हरम् ॥२॥
सूक्ष्मैश्चतुरन्तेव सदृषि सूरिभि राख्यात प्रभवम्,
सुपठित सांख्य त्रय वेदान्तग सूत्र भाष्यगण मति पूज्यम् ।
श्री वरदा विभु गायक वर नृप शेखर संस्तुत मति विभवम्,
श्री मधुसूदन तीर्थ गुरुं भज ! शिष्य हृदय परिताप हरम्॥३॥
दयया बुध्यं, दानेन शिविं दान्त्यायः शुक मति शेते,
दान्तं, शान्तं शुद्धं बुद्धं धन्यं मान्यं मुक्तं तम्।
श्रीमत्पद्मपदा चार्यागत श्री गुरु पारम्पर्यगतम्,
श्री मधुसूदन तीर्थ गुरुं भज ! शिष्य हृदय परिताप हरम् ॥४॥
नरक महा भय तिमिर निवारण नलिनी सहचर माश्रय भो,
नारायण नुत मनिशं सुविहित नारायण नाम स्मरणम् ।
श्री मद्वैदिक धर्म महो दधि सेतुं पणमत निधि पालम्,
श्री मधुसूदन तीर्थ गुरुं भज । शिष्य हृदय परिताप हरम्॥५॥

अथ श्री शंकर जगन्नाथ तीर्थाष्टकम्.

क्षितौ क्षान्ति दान्ता जवै भ्राजमानम् ।
भवां भोधि पोतं सुधर्म दयालम् ॥
तमध्वान्त विध्वंसने सूर्यकान्तम् ।

जगन्नाथ तीर्थं गुरुं नौमि शान्तम् ॥१॥

यतिं धर्मपालं भुवस्त्यक्त जालम् ।

सदानन्द भाजं गछे शास्त्रमालम् ॥

जगन्नाथपुर्य्यां सदा वासकारम् ।

जगन्नाथ तीर्थं सदात्वां नमामः ॥ ॥ २ ॥

सतां धर्म निष्ठां हृदि स्थापकं त्वाम् ।

सुतर्कैः कुतर्कं सदा कृन्त तत्र ॥

जगद्भ्रान्त खण्डैक कार्य्यं भवन्तम् ।

जगन्नाथ तीर्थं सदात्वां नमामः ॥ ३ ॥

जले चापि विष्णुः स्थले चापि विष्णुः ।

हरे वैंहरस्याणु मात्रो न भेदः ॥

भ्रमेणैव भेदं ब्रुवन्तं भवन्तम् ।

जगन्नाथ तीर्थं सदात्वां नमामः ॥ ४ ॥

चिन्तामणी चित्त चराचर चारु चन्द्रा ।

चक्राङ्क दिक्षु चतुरो चर पद्म नेत्रे ॥

भूनाथ भावी भवहारी कृपा कटाक्षम् ।

गुरुं नमामि श्री जगन्नाथ तीर्थं ॥ ५ ॥

नकोप्ये तावन्तं यतिवर सुधीः सिन्धु विषयम् ।

समायातः शिष्यात्सकल जन धर्मे हितकरम् ॥

विपक्षं निर्लोभं सकल मुनि मान्यन्द्दढ तमम् ।
स्वपादाब्जे नीते तदपि मुदया चात्र महती ॥ ६ ॥

ज्ञाता शास्त्र समुच्चयस्य सुतरां विद्वत्सदस्सुलस ।
ल्लासो ल्लासीत नील कंठ चरणा चांचचरी तोमनाः ॥
तत्व ज्ञान प्रदान शास्त्री सम हृक्तापौघ प्रध्वंसक ।
ज्ञानर्द्धि वितनोतु दैशिक वरः सत्वाब्धि संवर्धिनीम् ॥ ७ ॥

जमुना यमना भव ताप हरं, सुर अर्चित पाद प्रकाश हृदये ।
शिवशान्त दया गुणवन्त गुरुं, विभु ब्रह्म सनातन ज्ञान मुदे ॥
चिल्दायक भूरी अनन्त महां, चतु साधय पंथ ददाति उरे ।
मंडन धर्म महेश हरिं जगन्नाथ गुरुं, सततं भजरे ॥ ८ ॥

अथ श्री गुर्वष्टकं प्रारभ्यते

ब्रह्म स्थान सरोज मध्य विलसच्छीतांशु पीठस्थितं ।
स्फुर्जित्सूर्य्य रुचिवरा भयकरं कर्पूर कुन्दोज्वलं ॥
श्वेतस्त्रग्वसनानु लेपनयुतं विद्युद्रुचा कान्तया ।
संश्लिष्टार्ध तनुं प्रसन्न वदनं वन्दे गुरुं सादरम् ॥ ९ ॥
मोहध्वान्त महान्ध विग्रहवतां चक्षूंषि चोन्मीलयन् ।
यश्चक्रे रुचि राणि तानि च महा ज्ञानाञ्जनाभ्यञ्जनैः ॥
व्याप्तं यन्महता जगत्रय मिदं तत्त्व प्रबोधो दयं ।

तं वन्दे शिव रुपिणं निजगुरुं सर्वार्थ सिद्धि प्रदम् ॥ २ ॥

मातंगी भुवनेश्वरी च बगला धूमावती भैरवी ।
तारा छिन्न शिरो धरा भगवती श्यामा रमा सुन्दरी ॥
दातुं न प्रभवन्ति वांछितफलं यस्य प्रसादं विना ।
तं वन्दे० ॥३ ॥

काशी द्वारवती प्रयाग मथुरा योध्या गया वंतिका ।
माया पुष्कर कांञ्चि कोशल पुरी श्री शैल विंध्यादयः ॥
नैते तारयितुं भवन्ति कुशला यस्य प्रसादं विना ।
तं वन्दे० ॥ ४ ॥

रेवा सिंधु सरस्वती त्रिपथगा सूर्यात्मजा कौशिकी ।
गंगा सागर संग माद्रि तनया लौहित्य शोणादयः ॥
नालं यांति फल प्रदान विषये यस्य प्रसादं विना ।
तं वन्दे० ॥ ५ ॥

सत्कीर्ति विमलं यशः सुकविता पाण्डित्य मारोग्यता ।
वादे वाक् पटुता कुले चतुरता गांभीर्य मक्षोभ्यता ॥
मांगल्य प्रभुता गुणे निपुणता यस्य प्रसादं विना ।
तं वन्दे० ॥ ६ ॥

लोकेशो हरिरं त्रिकार स्मरहरो माता पिता रक्षकः ।
आचार्यः कुल पूजितो यतिवरो वृद्धस्तथा भिक्षुकः ॥

नैते यस्य तुलां व्रजन्ति कलया कारुण्यवारान्निधिं ।
तं वन्दे० ॥ ७ ॥
ध्यानं दैवत पूजनं गुरु तपो दानाग्निहोत्रादयः ।
पाठो होप निषेवणं पितृमखा हव्यागता चावलिः ॥
एते व्यर्थ फला भवन्ति नियतं यस्य प्रसादं विना ।
तं वन्दे० ॥ ८ ॥
पूर्वाशाभि मुखः कृतां जलि पुटः श्लोकाष्टकं यः पठेत् ।
पैरश्वर्य विधिं विनापि लभते मंत्रस्य सिद्धिं पराम् ॥
नो विघ्नैः परि भूयते प्रतिदिनं प्राप्नोति पूजा फलं ।
देहान्ते परमं पदं निवसते यद्योगिनां दुर्लभम् ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः

સર્વે સદ્‌ગ્રહુસ્થોને વિજ્ઞપ્તિ કરવામાં આવે છે કે ઉક્ત મંડળે એક ફંડ ખોલ્યું છે જે પૈસામાંથી એક પછી એક પુસ્તકોના પ્રવાહ છપાવી બહાર પાડી યોગ્ય અધિકારીને વિના મૂલ્યે આપવામાં આવશે, માટે જે સદ્‌ગ્રહુસ્થોને એ ફંડમાં દ્રવ્ય ભેટ કરવા ઇચ્છા હશે તે ખુશીથી મોકલી આભારી કરશો.

ઠે. રાયપુર ચકલો
કામેશ્વરની પોળ
મુ. અમદાવાદ.

શ્રી શંકર જગન્નાથ તીર્થ સ્વામીની મારફત
પ્રેમશંકર મગનલાલ શર્મા.
વ્યવસ્થાપક
શ્રી સનાતન ધર્મોત્તેજક મંડળ.

☞ શ્રી ગૌરીકાન્ત ઔષધાલયમાં ☜

બનાવેલાં

હમેશાં વાપરવાયોગ કેટલાંક ઔષધો.

જીવન—લીલાં આંબળાંમાંથી શાસ્ત્રીય રીતે બનાવવામાં આવતું આ જીવન વાપરવાથી શરીરની દરેક જાતની ક્ષીણતા દૂર થાય છે અને શરીરમાં નવું લોહી પેદા થઇ શક્તિ આવે છે. આ એક મીઠો ખોરાક છે. નંબર ૧ લાની કીંમત એક રતલના રૂા. ૨ાા;નંબર ૨ જાના એક રતલનો રૂા. ૧ાા.

દ્રાક્ષાસવઃ—ક્ષીણ થયેલા તેમજ થાકેલા માણસને આરામ આપે છે. તે શરીરમાં લોહી ભરવા ઉપરાંત શક્તિ લાવે છે. કીં. એક રતલનો રૂા. ૧)

પ્રદર વિનાશક—સ્ત્રીના તમામ પ્રકારના પ્રદર (ધૂપણી), કમરનો દુઃખાવો, છોડ અને અનિયમિત અટકાવ વગેરે મટાડીને ગર્ભાશયને સુધારે છે. સ્ત્રીઓને માટે આ અકસીર ઔષધ છે. કીં. એક રતલનો રૂા. ૧).

વિલાસિની વલ્લભ—અથવા ધાતુપુષ્ટિની ગોળીઓ—આ ગોળીઓ ધાતુની નબળાઇ ધાતુ ક્ષીણતા,

ઇત્યાદિ ધાતુના સર્વ પ્રકારના દોષોને મટાડી પાતળા વીર્યને ઘટ્ટ કરી શરીરમાં શક્તિ લાવે છે, તેમજ વીર્યસ્થંભનનો ગુણ ધરાવે છે. કી°૨૦ ગોળીનો રૂા. ૧).

આંબળાનું તેલ—આ તેલ વૈદક પદ્ધતિથી બનાવેલું છે. તે માથામાં નાંખવાથી ખરી પડતા વાળને અટકાવી સુંવાળા સુંદર અને લાંબા બનાવે છે, અને તે તલના ચોખ્ખા તેલમાંથી બનાવવામાં આવે છે. **કી°. દશ તોલાની શીશીના ૪ આના.**

સુગંધીદાર દંતમંજન—આ દંતમંજન નિત્ય દાંતે ઘસવાથી દુર્ગંધિ આદિ સઘળા દોષો દૂર થાય છે. તેથી દાંતમાંથી પડતું લોહી બંધ થાય છે, અવાળુ આવ્યા હોય તે મટે છે અને દાંતના પારા મજબૂત બનાવે છે. **કી°. શીશીના ૪ આના.**

મુફત સલાહ.

આ સિવાય અમારા ઔષધાલયમાં પ્રાચીન આર્ય વૈદક ગ્રંથોમાં દર્શાવેલી રીતિ મુજબ બનાવેલી દરેક જાતની ભસ્મો, રસો, ગોળીઓ, ચૂર્ણ, આસવ, મુરબ્બા, કવાથ, મલમ, લેપ, તેલ, ઘૃત તેમજ શીયાળા માટે દરેક જાતના પાક અને ઉનાળા માટે ગુલકંદ તથા શરબત વગેરે તૈયાર